

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Diff. 3. Solvuntur Objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

CONTRA I. Tum quia propter hoc ipsum non est ponendus terminus, pro parte intrinseca relationis, ne inauditum hoc concedatur, nempe, Paternitas & Filiatio est idem, & si non ex modo significandi, est paternitas, est enim realis Paternitas, ita nec ex modo significandi debent distinguui. Tum quia labefactabitur, fundamentum distinctionis realis, inter Paternitatem, & Filiationem divinam, quia hanc rimamur homines, ex distinctione Paternitatis creatæ à sua Filiatione, quæ jam in creatis, non erit distincta per te realiter. Tum quia posita relatione prædicamentali in divinis, eaq; inseparabili est ratio identificandi illam fundamento, ergo etiam, cum relatio Creatæ, sit inseparabilis à fundamento, in circumstantia termini posito, erit ratio illam identificandi, si posito fundamento, præcipue, cum denominationes connotativæ, pendant ab aliquibus extrinsecis.

CONTRA II. Tum quia si Pater & Filius opponuntur relativè, distinguunturq; realiter, etiam Paternitas, & Filiatio distinguuntur realiter. Item ipsum ut quod relativum distinguitur realiter ut Quod, Ergo & relativum ut Quo, distinguetur realiter Ut Quo. Quod ipsum in hoc resolvitur, quia illa distinctio realis, non oritur ex Ut Quo, & Ut Quod, sed ex oppositione relativa, Ergo si opponuntur relativè ut Quo, Paternitas, & Filiatio, Ut Quo, distinguetur realiter. Quod autem Paternitas opponatur Ut Quo relativè, Paritas probat: quia Pater opponitur ut Quod relativè, Ergo & Paternitas opponitur ut Quo relativè. Et certè opponi ut Quo relativè, est esse rationem abstractam, formalem, ipsius ut Quod, oppositi relativè, hæc autem ratio abstracta & formaliter v.g. Patris, est Paternitas. Videtur hic favere principium: Propter quod unumquodq; tale, & ipsum magis, propter autem Paternitatem, ut propter rationem formalem, pater distinguitur realiter à Filio, & si oppositio relativa inter Patrem, & Filium ideo est; quia Pater seipsum inadæquatè non generat, certè & Paternitas non est ratio Ut Quo generationis sui inadæquata. Tum quia Paternitas divina opponitur relativè Filiationi, quia est realiter ipse Pater, sed etiam in Creatis, Paternitas realiter est ipse Pater, neq; enim entitativè distinguitur Relatio Paternitatis creatæ à Patre. Ergo etiam creatæ Paternitas opponitur relativè Filiationi. Tum quia quod posita distinctione reali, inter productionem Activam & Passivam in divinis, non rectè arguatur, distinctio inter actionem & passionem creatam, hoc exinde est, quia non datur Actio, quæ non sit realiter & Physicè, Passio in Creatis. Datur autè realiter Paternitas, quæ non est realiter Filiatio. Rursus quia productio activa, & passiva in divinis, sumendo illas ut sumi debent pro Originibus, sunt constitutivæ personarum, actio autem & passio in Creatis, non sunt constitutivæ personarum, ideo ab activa & passiva pro-

ductione in divinis, non rectè arguetur ad actionem & passionem in Creatis; jam autem æquè datur in Divinis ac in Creatis, Paternitas, & Filiatio; ergo bene inferetur, si hæc in divinis sunt distincta realiter, erunt etiam distincta in Creatis. Tunc ergo in divinis ad Creatæ non tenet argumentum, quando vel involvitur Mysterium Trinitatis, vel infinitudo, vel quando non constat, prædicatum illud haberi in Creatis.

CONTRA III. Tum quia quod dicitur Patrem, ut Pater est formaliter, non esse adæquatè distinctum à Filio, non convincit, nam in primis concessum supra, non quidem Paternitatem, Patrem tamen esse oppositum relativè Filio; sed quidquid sit de concessio, sequetur ex responsione, nullam dandam in Creatis, oppositionem relativam Patris; non oppositio Patris quæ Pater est formaliter, ut concedunt; non etiam Patris materialiter sumpti. Ratio. quia Pater materialiter sumptus est Pater, quæ Homo; sumptus autem, quæ Homo, dicit relationem disparitatis, sed non relationem Paternitatis, nec potest aliud quicquam ostendi ratione cujus salvetur oppositio Relativa Patris. Addo si est distinctio adæquata inter generantem, quæ generantem, & genitum in divinis, etiam est distinctio adæquata inter Patrem, seu genitorem, quæ Patrem, seu quæ genitorem, cum duo hæc verbis differant. Ratio est, quia in Deo principium generans, quæ generans, ideo adæquatè realiter distinguitur, quia genitum nec inadæquatè est generans, nihil enim etiam inadæquatè generat seipsum, sed etiam Pater nec inadæquatè est Filius; Ergo par utriusq; ratio. Tum quia. quod posita unica albedine dicantur tria alba, hoc exinde est, quia illius triarii abstractum formale, non est albedo sed ratio subiecti; hinc poterunt esse tria alba seu tria subiecta, licet sint una non nisi albedo. Jam, autem ratio formalis abstracta Patris, est Paternitas: hinc si Pater opponitur relativè Filio, etiam paternitas opponitur relativè Filiationi. Tum quia si paternitas non est abstractum à solo patre, licet circumstantionato entitate Filii, Ergo pater constitutus paternitate, est Filius inadæquatè, quia ipsa paternitas constituens Patrem includit inadæquatè Filiationem. Ad hæc autem concedenda, nullus articulus fidei premit, imò potius est negandum ut melius salvetur distinctio paternitatis divinæ.

Punctum Difficultatis 3.

Solvuntur Objectiones.

OBJICITUR I. Contra primam partem Conclusionis. Similitudo physicè spectata, est duo absoluta; Ergo & Metaphysicè spectata erit duo absoluta.

RESPONDETUR. Multum probat argumentum, quia probaret etiam Metaphysicè spectatum Hominem, non esse nisi Corpus & Animam,

nam; quod autem aliter spectari possit relatio, & non tantum Physicè, ostendit Arist. auctoritas, ostendit & alia definitio de facto exhibita. Deniq; id deponit fundamentum, quod habetur in ipso subjecto & termino, ad sic formandum Relationis, conceptum; nam v.g. Pater generat Filium, à se distinctum, qui se ipsum nullo modo generat, daturq; fundamentum concipiendi, quod Paternitatis esse, sit, ad aliud se habere.

INSTABIS I. Mastr. hic d. 8. n. 21. Similitudo non dicit præcisè conceptus duarum albedinum, sed aliquid ampliùs, scilicet habitudinem illarum, quæ explicatur, per Sicut, unde etiam similitudo dicitur de unoquoq; extremorum se-junctim, duæ autem albedines simul existentes non ita prædicari possunt; non enim dici potest quod hæc albedo, sint duæ albedines, simul existentes, nec simile, idem quod duo alba, simul existentia.

RESPONDETUR. Similitudo (non quidem conceptus duarum albedinum, quia conceptus spectant ad Metaphysicam relationis considerationem) requirit duas albedines, requiritq; habitudinem, quæ Physicè non sit aliud, quàm illa duo, ipsumq; illud Sicut, est in re illa duo; similitudo dicitur de utroq; extremo, sed non ita, ut Physicè similitudo sit unum extremum, unde ita dicitur similitudo, de uno extremo, ut importetur aliud extremum, importatioq; extremi, salvat, ut in re involvantur duo; non dicitur autem de una albedine, duæ albedines, quia una albedo, non est alia albedo, nec albedo est prædicatum importativum, aliùs albedinis. Negatur autem quod simile Physicè spectatum non sit duo alba simul existentia.

INSTABIS II. Per hanc copulativam Petrus est albus, & Paulus est albus, explicatur coexistentia duorum alborum, non tamen similitudo, sed insuper requiritur quod Petrus sit albus sicut Paulus.

RESPONDETUR. Requiritur comparisonem, ita tamen, ut Petrum esse album, sicut Paulum, Physicè non sit aliud, nisi Petrus & Paulus, uterq; albus.

INSTABIS III. Ex hac copulativa, Petrus est albus, & Paulus est albus, absq; petitione principii, deducitur consequens: Ergo sunt similes; non ergo formaliter similitudo, est illa coexistentia, alborum.

RESPONDETUR. Similitudo est formalitas pullulans ex duobus albis, recta ergo erit ad illam consequentia, ita tamen ut similitudo illa Physicè non sit aliud, quàm copulatum duorum alborum.

INSTABIS IV. Albedo Pauli, & Albedo Petri coexistentes, secundum suos conceptus absolutos, non efficiunt plusquàm binarium albedinum; sicut enim una albedo facit unum album, sic duæ albedines faciunt duo alba, quæ denominatio, non est relativa.

RESPONDETUR. Negando quod duæ albedines faciant tantum duo alba, sed primò quidem faciunt duo alba, consecutivè tamen faciunt, duo similia, similia enim sunt, quorum Qualitas eadem: binario itaq; illi, tanquam absoluto infundatur relativum similitudinis, cum albedo primò facit unum album, consecutivè & fundativè, facit, potentiâ simile, altera autem albedine posita, actu simile.

INSTABIS V. In hac sententia non potest explicari, quare hoc album & illud album extrema dicantur, nisi detur aliquod medium inter ea, cujus extrema dicantur, cur enim hoc extremum dicatur fundamentum, & illud terminus?

RESPONDETUR. Hoc medium potest dici ipsa pullulans formalitas relationis; erit autem adhuc denominatio relativa, denominatio realis, sed realitate extremorum, vel realitate prout realitas supponit pro non ficto, neq; enim formalitas illa est quid fictum, licet sit Metaphysicum, vel quod idem est in præsentia Intentionale, nam etiam Intentiones ad Metaphysicū spectant, quia ad eā spectat rationes abstractissimæ. Potest etiam hoc medium assignari; ratio fundandi. Denique hæc extrema appellantur imitativè, non autem in omnibus id servando, sed in hoc, quod sicut ante extremum inchoativum nihil est prius, illiq; debet unice tribui inchoatio; ita referri ut Quod unice tribuitur fundamento, & sicut ultra extremum terminativum nihil est, ita & ultra extremum, ad quod est relatio: sicut in fundamento aliquid fundatur, ita formalitas relationis fundatur in uno extremo; & sicut ultra terminum res non progreditur, ita nec relatio ultra suum terminum.

OBJICITUR. II. Quod hanc sententiam nemo doceat.

RESPONDETUR. Docere illam Arist. cumque sit media inter duas sententias, habet pro utraq; parte auctores.

OBJICITUR. III. Contra Secundam Partem Conclusionis. Multis ab Arr. & Ov. Sed ad hæc solutio videnda in Materia de Connotatis.

OBJICITUR IV. Contra eandem Partem Mastr. n. 22. quia vi hujus sententiæ sequitur, quod relatio non erit una res relativa, sed duæ absolute, in recto una, alia in obliquo, imò cum non magis esse In, quàm esse Ad, sit de conceptu relationis, malè ponitur terminus esse connotatum, & fundamentum solum, principale significatum.

RESPONDETUR. Relationem Physicè spectatam, non esse unam rem relativam, sed duas, licet Metaphysicè spectata sit una res, rem accipiendo pro eo, quod non est fictum; quod autem debeat esse relatio, res una Physicè, probari debuisse: Ut salvetur, quod magis spectat ad relationem Esse ad, sufficit dicere, quod terminus ille, licet in obliquo ponatur, habeat se nihilominus per modum distinctivi.

INSTABIS I. Etiam si dicamus hoc album esse simile

simile illi, adeoque quòd unum importetur in recto aliud in obliquo, tamen per hoc nihil aliud significatur, nisi quia hoc album est, & illud est album.

RESPONDETUR. Hoc solum significatur Physicè spectata similitudine, secus Metaphysicè illa spectatà.

INSTABIS II. Ergo Arist. non debuit definire relativa, quæ hoc ipso quod sunt, ad aliud sunt; potius enim debuit definire: Quorum esse, est cum alio esse.

RESPONDETUR. Priori modo relationem definire Metaphysicè spectatam, posteriori autem modo, recurriendo ad absolutum, definitur relatio Physicè, ut dictum supra.

INSTABIS III. Cum non minus sit de conceptu relationis esse Ad, quam esse In, malè docetur, relationem importare entitatem fundamenti, & connotare terminum.

RESPONDETUR. Hoc ipsum probandum esse.

INSTABIS IV. Aut ista connotatio est idem prorsus cum entitate fundamenti, sicq; etiam destructo termino, stabit denominatio; aut est quid distinctum ab ea, & hoc idem dici poterit de Relatione.

RESPONDETUR supra, quòd relatio Physicè, non sit idem cum entitate fundamenti, sine circumstantia accepta, nec connotatio.

INSTABIS V. Quia si effectus connotativus pendet à termino, id est dicendum, & de relatione, & addit quòd forma relativa, etiam secundum se sumpta, pendet à termino. Ergo non potest conservari sine suo termino.

RESPONDETUR. Concedendo id totum in nostris Principiis.

INSTABIS VI. Quidam. Terminus non se habet in relatione Prædicamentali ut conditio extrinseca necessariò requisita, nam conditio, est ad aliquid ponendum conditio, sed terminus, v.g. Filius, non est conditio ad ponendum suum fundamentum, nempe Patrem, quia Pater est ante Filium, non est etiam conditio ad ponendam relationem Paternitatis, quia illa per se nihil aliud est, quàm solus Pater, ad quem ponendum non sufficit conditio; nec demum Filius ad ponendum seipsum est conditio; Et ratio à priori est; quia dum est causa formalis unita subjecto capaci, nulla datur amplius conditio extrinseca. Unde quicquid requiritur ad tribuendum effectum formalem in genere Causæ formalis, sive veniat in recto, sive in obliquo, sive sit extrinsecum subjecto, sive intrinsecum, nunquam est conditio, sed forma partialis denominans: unde etiam in hoc concreto: Cognitum, licet cognitio sit extrinseca objecto, & licet veniat in obliquo, est pars intrinseca.

RESPONDETUR. Possèt quidem Terminus relationis condistingui à conditione, habereq; proprium nomen quòd sit extrinsecum intrinsecè requisitum, sed non relegando terminum, à

ratione conditionis, dici potest quòd terminus sit conditio ad ponendam relationem Paternitatis, quæ nihil aliud est, nisi Pater, sed non quomodoq; spectatus, sed in circumstantia termini, & rationis fundandi positus; sufficitq; illa conditio, si supponatur Entitas Patris, ratioq; fundandi. Illa ratio à priori habet sui reversionem in relatione Transcendentali, cujus terminus non est pars, & tamen ratio relationis inclusa quoad sua intrinseca, in ipso fundamento, requirit essentialiter terminum, ut sit relatio. Directè autem dicitur; Majorem veram esse de forma absoluta, non autem de respectiva, quæ potest aliquid extrinsecum, quia ad aliud, intrinsecè tamen exigere, scilicet tanquam ingrediens suam definitionem. Quod attinet ad cognitum, illud non est totum quoddam rigorosum, sed aggregatum, cujus potest dici pars, abusive cognitio, sola enim respondentia passiva ad cognitionem, est pars Metaphysica cognitii. Sed sumendo pro aggregato totum quòd spectat ad relationem, sicut illud aggregatum, non est totum rigorosum, ita nec terminus est pars rigorosa, sed erit aliquid aggregati illius, nempe extrinsecum intrinsecè requisitum. Loquendo autem de cognitione, quæ est verè totum quoddam in se, illius pars non est objectum, & tamen nisi ponatur illius objectum, cognitio non erit cognitio.

INSTABIS VII. Cognitio est extrinseca objecto cognito, & tamen est pars cognitii, Ergo quamvis ponatur terminus esse quid extrinsecum, poterit esse pars.

RESPONDETUR. Sicut si sumatur generatio pro toto suo aggregato, includit etiam dispositiones, quæ possunt quidem, sed non nisi abusive, dici partes, ita & in præsentia. Sed quidquid sit de hoc: Directè dici potest, quòd cognitum dupliciter sumi possit, materialiter, & specificativè, sic non est pars illius cognitio, sed pars illius, sunt prædicata partialia objecti, in eodem reperibilia, & ab illa cognitione attachta. Secundò, cognitum sumi potest, formaliter, & reduplicativè, sic sumpto, non est quid extrinsecum cognitio, nulla enim forma est extrinseca, suo formato, sicut nec Accidens, sibi accidens est, sed est sibi essentialis; risibilitas sibi non est proprium, sed essentialis; ita etià cognitio reduplicativè spectato, non est quid extrinsecum cognitio, consequenter poterit esse ejus pars. Jam autem relationi Terminus, semper est quid extrinsecum, quia toti illius esse, est ad aliud, relatio enim est, cujus totum esse, est ad aliud se habere. Et hoc dictum esto, secundum communiores imaginationes, secundum quas, cognitio dicitur esse pars cognitii, accipiendo cognitum, ut dixi pro quodam conflatu, quo sensu totius conflati ex Causa & effectu, pars erit Causa, rigorosè autem dici deberet, quòd cognitio sit non nisi actus, & cognitum sit non nisi objectum, nec habent inter se habitudinē partiū. Porro id quod

† Nn 3

est

est pars cogniti, est respondentia passiva objecti, ad cognitionem actualem, quæ respondentia passiva, est pars Metaphysica cogniti; Salvabitur autem ratio denominationis extrinsecæ, quia illa passiva respondentia, indiget actu extrinseco, actus autem appellantur Formæ, ipsæque respondentia passiva, est perfectio quædam extrinseca, ipsismet prædicatis objecti; possunt enim omnia intrinseca salvari v. g. animalis rationalis, sine hoc quod cognoscatur.

Punctum Difficultatis 4.

Solvuntur argumenta Recentiorum.

Solvendæ restant aliquæ objectiones, petitæ ex definitione Partis. Hic tamen dicenda, præsupponunt ea, quæ tractata sunt sub initium de Sacramentis in Communi. Attingentur nihilominus & hic aliqua.

OBJECIT I. Quidam Constitutivum intrinsecum alicujus denominationis, est id, quo solo ablato, & manentibus per possibile vel impossibile aliis omnibus requisitis ad esse rei, eo ipso formaliter & immediate tollitur denominatio: & quo posito cum aliis ejusdem quoad hoc generis, sublatis verò etiam reliquis per possibile vel impossibile, eo ipso formaliter & immediate ponitur denominatio. v. g. Corpus, anima rationalis, & unio, sunt intrinseca constitutiva hominis, quia istis solis præcisè positis, tamen si per impossibile nihil aliud daretur, etiam voluntas Dei de existentia hominis, eo ipso formaliter & immediate poneretur homo. Sublata autem v. g. anima sola, aliis manentibus, etiam voluntate creatoris, eo ipso formaliter & immediate auferretur seu intelligeretur auferri homo. Econtra autem voluntas creatoris de existentia hominis, est extrinsecum connotatum necessario requisitum, quia posita tali voluntate, arguitivè solum & mediata ponitur homo, eademque ablata arguitivè auferitur.

RESPONDETUR. Inquirendo imprimis quid significet istud ly formaliter & immediate: recursusque ad illam instantiam de compositione hominis in præsentem non tenet: quia prius est necesse describere universalem, postea per inductionem eandem probare. Et ita prius est dicere quod homo sit animal rationale, & posterius, quod homo sit Petrus, Paulus, Concedo quod ablata sola anima auferatur totum, quod est homo, quia istæ sunt manifestæ partes, sed querere restabit, in istis quæ non sunt manifestæ partes quodnam sit taxativum, quæ Regula, investigandi istius Ly formaliter Ly immediate. Unde quæro universaliter, cur Aliud importatū in relatione transcendentali, non sit tale, ut illo ablato, non formaliter & immediate auferatur Relatum transcendentaliter, & in relato Prædicamentaliter ablato Aliud, cur formaliter & im-

mediate auferatur. In Particulari cur hoc concretum, quod est creatura dependens à Deo, item cognitio cognoscens objectum, auferatur ablatione Dei, ablatione item objecti, materialiter & mediata. Jam autem Paternitas creata, ablata Entitate filii cur formaliter & immediate auferatur. Est & alia via satisfaciendi eidem Principio, concedendo illud interim, & tantum inquirendo, cur solo ablato extrinseco termino, secundum esse suum physicum & reale, non possit postea subsequi definitio constitutivi intrinseci relationis, ita ut definitio relationis non referatur, in definitiam termini tanquam partis intrinsecæ, sed potius in definitiam constitutivi intrinseci relationis subsequentem nemine cogitante, ad definitiam termini extrinseci. Et tamen per nos desinente termino, definitio fundandi, definitque fundamentum esse in circumstantia termini idque nemine cogitante quod esse illius in tali circumstantia, est constitutivum intrinsecum relationis. Denique cum per nos physicè relatio sit fundamentum seu intrinsecum, Ratio fundandi, Extrinsecum seu terminus, inimaginabile est, ablato illo solo extrinseco, illo Solo Aliud, manere adhuc constatum ex illis tribus, & tamen si Extrinsecum, si Aliud est pars Rigorosa non erit.

RESPONDEBIS I. Ex eo colligi relationem transcendentalem non componi termino tanquam parte, quia ablato termino est necesse auferri aliam entitatem, nempe ipsum Relatum.

CONTRA. Quia quod ablato termino Relationis transcendentalis auferatur Entitas relati transcendentalis, hoc exinde est; quia relatio transcendentalis, est Relatio essentialis, quæ quia auferitur, non poterit manere essentia, sine suo essentiali. Cæterum si per impossibile Relatio transcendentalis non esset essentialis, omnino illa ablata non esset necesse auferri ipsum relatum transcendentalis, seu Fundamentum Relationis. Deinde per nos, etiam ablato termino relationis transcendentalis prædicamentalis, auferitur & quidem nemine cogitante Ratio constitutivi intrinseci Relationis: quia auferitur positio fundamenti in circumstantia termini, quæ positio fundamenti in circumstantia termini, est constitutivum intrinsecum Relationis.

RESPONDEBIS II. Ex eo, in Relatione transcendentali terminum non esse partem intrinsecam, quia si per impossibile ablato termino hoc est v. g. objecto maneret cognitio, adhuc nihil desideraretur de constitutivis intrinsecis cognitionis.

CONTRA. Eodem Jure dicam, si maneret per impossibile Paternitas, & non maneret filius, nihil desiderandum, quod constitueret intrinsecè ipsammet Paternitatem. Deinde quæcunque Regula traderetur ostendens quid sit suppositio impossibilis tollens se ipsam, ea ostendat passim in istis exemplis quæ afferuntur ab oppositis formari